

พระราชบัญญัติว่าด้วยสำนักงานจัดหางาน
พุทธศักราช ๒๔๗๕

พระราชโองการ ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่สภาผู้แทนราษฎรทูลขอว่า สมควรออกกฎหมายว่าด้วยสำนักงานจัดหางานเพื่อรักษาผลประโยชน์ของพวกกรรมกร

เล่ม ๔๘ หน้า ๓๑๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๗๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ด้วยความแนะนำยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรโดยบทมาตรต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยสำนักงานจัดหางาน พุทธศักราช ๒๔๗๕”

• มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“สำนักงานจัดหางาน” หมายความว่า ที่ทำการใด ๆ ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไร ซึ่งจัดการโดยบุคคล สมาคม หรืออย่างอื่นเพื่อกระทำการให้เปล่า หรือคิดสินจ้างในการเป็นคนกลาง ระวังนายจ้างผู้ต้องการลูกจ้างกับลูกจ้างหรือเสมียน คนใช้ หรือกรรมกรอื่น ๆ ผู้ต้องการหางานทำ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ได้แต่งตั้งไว้เพื่อปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๓๑๗

“สินจ้าง” หมายความว่า เงินค่าบ่วยการหรือเงินจำนวน
ใดๆ จ่ายให้แก่สำนักงานจัดหางาน หรือทรัพย์สินแรงงานที่
คิดเป็นมูลค่าราคาค่าเงิน เพื่อการนั้นๆ

มาตรา ๔ บรรดาสำนักงานจัดหางานซึ่งตั้งอยู่แล้ว หรือ
จะได้ตั้งขึ้นใหม่นั้น ต้องอยู่ในความควบคุมของเสนาบดี
กระทรวงมหาดไทย และจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการ
จดทะเบียนตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎเสนาบดี

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการในทางสำนักงาน
จัดหางาน ไม่ว่าจะกระทำให้เปล่า หรือเรียกสินจ้าง โดย
มิได้รับอนุญาตจากเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๖ การขออนุญาตตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕
นั้น ให้ทำเรื่องราวเป็นหนังสือ ถ้าในกรุงเทพมหานคร ให้
ยื่นคนที่ทำการสมุหพระนครบาล ถ้าในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคนที่
ทำการผู้ว่าราชการจังหวัด
เรื่องราวนี้ให้แสดง

(๑) นามและสำนักที่อยู่ของบุคคลผู้ซึ่งประกอบกิจการ
อยู่แล้ว หรือเจตนาจะประกอบกิจการในทางสำนักงาน
จัดหางาน

(๒) สถานที่ซึ่งสำนักงานตั้งอยู่แล้ว หรือจะได้ตั้งขึ้น

(๓) สำนักงานนั้นเป็น หรือจะเป็นสำนักงานทั่วไป หรือสำนักงานโดยเฉพาะ และถ้าเป็นสำนักงานโดยเฉพาะ ให้แสดงด้วยว่ากรรมกรประเภทใดที่สำนักงานเจตนาจะหางานให้ทำ

(๔) สำนักงานนั้นเป็น หรือจะเป็นสำนักงานชนิดที่ทำการให้เปล่า หรือคิดสินจ้าง และถ้าเป็นสำนักงานชนิดคิดสินจ้างให้บอกจำนวนสินจ้างไว้ด้วย

(๕) รายละเอียดอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎเสนาบดีจะได้ระบุไว้

มาตรา ๗ ให้ส่งเรื่องราวตามที่กล่าวในมาตรา ก่อนพร้อมกับรายงานของสมุหพระนครบาล หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องราวไปยังเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตแล้วแต่จะเห็นสมควร เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยจะต้องให้คำชี้ขาดภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องราว และรายงานคำชี้ขาดนั้นให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการในทางสำนักงาน ภัตตาคาร ฌอนเทล โรงแรม ที่พักเต็รทาง โรงขายอาหาร โรงกาแฟ หรือสถานที่อื่น ๆ ซึ่งขายเครืองดื่ม หรืออาหาร

วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๓๑๕

สำนักงานจัดหางานซึ่งได้รับอนุญาตให้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรารถนาจะย้ายสำนักงานไปที่อื่น ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าพนักงานก่อน จึงจะย้ายได้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลใดประกอบกิจการในทางสำนักงานจัดหางาน นอกจากบุคคลผู้นั้นจะมีใบสำคัญที่อำเภอทำให้และส่งมาพร้อมเรื่องราว แสดงว่าบุคคลผู้นั้นมีความประพฤติดีและไม่เคยถูกลงโทษจำคุก นอกจากในฐานความผิดที่กระทำลงโดยประมาท หรือความผิดฐานลหุโทษ

มาตรา ๑๐ ถ้าเป็นสำนักงานจัดหางานที่เรียกสินจ้างจำนวนสินจ้างที่จะต้องเสียให้ นั้น ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎเสนาบดี

มาตรา ๑๑ กิจการของสำนักงานจัดหางาน คือช่วยเหลือให้นายจ้างกับลูกจ้างได้ติดต่อกันไว้ เพื่อการทำสัญญาจ้างเท่านั้น

การงานกิจธุระทั้งหลายของสำนักงานนี้ ห้ามมิให้เป็นไปเพื่อหรือเกี่ยวข้องแก่การเมือง หรือการทางศาสนา

มาตรา ๑๒ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตที่ให้ประกอบกิจการในทางสำนักงานจัดหางานเสียได้เมื่อ

(๑) ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการได้ถูกลงโทษจำคุก นอกจากในฐานความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดฐานลหุโทษ

(๒) รับสินจ้างเกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎเสนาบดี ถ้ามีส่วนได้เสียไม่พอใจในคำชี้ขาดของเสนาบดี ก็ให้อุทธรณ์คำชี้ขาดต่อศาลได้ภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันรับคำชี้ขาดนั้น

มาตรา ๑๓ เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจสั่งให้ปิดสำนักงานจัดหางานได้เมื่อ

(๑) สำนักงานนั้นไม่ได้รับอนุญาต หรือบุคคลผู้ประกอบกิจการเป็นบุคคลผู้ถูกเพิกถอนการอนุญาตเสียแล้ว.

(๒) สำนักงานนั้นตั้งอยู่เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๘ หรือเมื่อผู้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการได้กระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติมาตรา ๑๑

• ในกรณีเหล่านี้ให้ถือว่าคำชี้ขาดของเสนาบดีเป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๑๔ เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าไปในสำนักงานจัด
หางาน หรือโรงเรียนของสำนักงานในเวลาอันสมควร
ระวางพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจดูว่าการ
ได้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๑๕ ผู้ประกอบกิจการในทางสำนักงานจัดหางาน
อยู่ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ จะต้องทำเรื่องราวให้ถูกต้อง
ตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๖ ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันที่
ประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ถ้าละเลยไม่
กระทำตาม ห้ามมิให้ให้อุญาต

มาตรา ๑๖ บุคคลใดกระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ
มาตรา ๕, ๑๐ และ ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคลนั้น
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

มาตรา ๑๗ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออกกฎเสนาบดีเกี่ยวกับการที่จะตั้งแต่งเจ้าพนักงานกำหนด
อัตราค่าธรรมเนียมและกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

เล่ม ๔๘ หน้า ๓๒๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๗๕

กฎเสนาคืนนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ประกาศมาวันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับพระบรมราชโองการ

พระยามโนปกรณนิติธาดา

ประธานคณะกรรมการราษฎร